

แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการบาดเจ็บทางผิวหนังจากการใช้ที่รัดห้ามเลือด (Pneumatic Tourniquet) ในผู้ป่วยที่ผ่าตัดกระดูกยางค์ แขนกอร์โรปิติกส์ ห้องผ่าตัด โรงพยาบาลลำปาง

นางสาวพริษา ปัญญาใหญ่

หลักการและเหตุผล: การใช้ที่รัดห้ามเลือด (Pneumatic Tourniquet) ในการผ่าตัดกระดูกยางค์ช่วยให้มองเห็นโครงสร้างกายวิภาคได้ชัดเจนและลดเวลาในการผ่าตัด แต่อาจก่อให้เกิดการบาดเจ็บทางผิวหนัง เช่น ผิวหนังแตก รอยขีด การอักเสบ ซึ่งเป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบได้บ่อย จากรายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงในห้องผ่าตัด เดือนเมษายน 2568 มีผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกทั้งหมด 166 ราย พบอุบัติการณ์การบาดเจ็บทางผิวหนัง ร้อยละ 1.20 เป็นเหตุให้พัฒนาแนวปฏิบัติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการบาดเจ็บทางผิวหนังจากการใช้ที่รัดห้ามเลือดในผู้ป่วยที่ผ่าตัดกระดูกยางค์

วิธีการศึกษา: สืบค้นเอกสารวิชาการที่เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2006-2025 จำนวน 15 เรื่อง พัฒนาแนวปฏิบัติโดยใช้หลักการของสภาวิจัยด้านการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1999) และจัดลำดับความน่าเชื่อถือตามเกณฑ์ของ Melnyk & Fineout-Overholt (2023) สังเคราะห์และยกร่างแนวปฏิบัติทางการพยาบาล จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1). การประเมินภาวะสุขภาพ 2 ข้อ 2). การจัดการ 4 ข้อ 3). การปฏิบัติการพยาบาล 5 ข้อ ซึ่งผ่านการประเมินคุณภาพแนวปฏิบัติ (AGREE II) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ผลรวมของคะแนนแต่ละรายด้าน มากกว่าร้อยละ 80 ทดลองใช้แนวปฏิบัติในเดือนพฤษภาคม 2568 ในผู้ป่วยที่ผ่าตัดกระดูกยางค์ 10 คน และพยาบาลวิชาชีพ 12 คน

ผลการศึกษา: อุบัติการณ์การบาดเจ็บทางผิวหนังในผู้ป่วยที่ผ่าตัดกระดูกยางค์เท่ากับ 0 พยาบาลปฏิบัติตามกระบวนการแนวปฏิบัติ ร้อยละ 90 และมีความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรมมากกว่า ร้อยละ 90

สรุปผล : ไม่พบอุบัติการณ์การบาดเจ็บทางผิวหนังในผู้ป่วยที่ผ่าตัดกระดูกยางค์ พยาบาลทุกคนสามารถปฏิบัติตามกระบวนการแนวปฏิบัติและมีความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรมมากกว่า ร้อยละ 90

การอภิปรายผล: การประเมินปัจจัยเสี่ยงและสภาพผิวหนังของผู้ป่วยทั้งก่อนและหลังการผ่าตัดกระดูกยางค์สามารถป้องกันปัจจัยเสี่ยงที่มีปัญหาอยู่เดิม การจัดการในการเลือกอุปกรณ์ ตำแหน่งและขนาดของสายรัดห้ามเลือดที่เหมาะสม การปฏิบัติการพยาบาลในระยะผ่าตัดและหลังผ่าตัด โดยเฉพาะการกำหนดความดันและระยะเวลาการใช้ รวมถึงการจัดการทีม เป็นกุญแจสำคัญในการป้องกันหรือลดการบาดเจ็บทางผิวหนังกรณีที่ผู้ป่วยมีปัจจัยเสี่ยงที่เป็นปัญหาอยู่เดิม แบบประเมินปัจจัยเสี่ยงและสภาพผิวหนัง เป็นรายการตรวจสอบ มีลักษณะแบบเติมคำสั้น ๆ และเลือกตอบ จึงมีความง่ายต่อการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะหรือการพัฒนางาน : ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติการพยาบาล จัดทำแบบประเมินปัจจัยเสี่ยงและสภาพผิวหนังของผู้ป่วยด้วยอิเล็กทรอนิกส์แทนการใช้กระดาษ